

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zdenky Reisenauerovej a členov senátu JUDr. Jozefa Hargaša a JUDr. Jaroslavy Fúrovej, v právnej veci žalobkyne: **B.**, bytom B., zastúpená *advokátom* JUDr. M., Advokátska kancelária v B, Š., proti žalovanému: **Katastrálny úrad v Trenčíne**, M. R. Štefánika č. 20, Trenčín, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného zo dňa 5. januára 2009, č.j. Co 4/08, C 15/08, A/2008/4180, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne č.k. 13S 33/2009-66 zo dňa 10. novembra 2009, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trenčíne č.k. 13S 33/2009-66 zo dňa 10. novembra 2009 **z m e ň u j e** tak, že rozhodnutie žalovaného zo dňa 5. januára 2009, č.j. Co 4/08, C 15/08, A/2008/4180 **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie.

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyňi náhradu trov konania v sume 132 € do rúk jej právneho zástupcu JUDr. M. v lehote troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom krajský súd zamietol žalobu, ktorou sa žalobkyňa domáhala preskúmania rozhodnutia žalovaného uvedeného v záhlaví tohto rozsudku, ktorým žalovaný správny orgán - Katastrálny úrad v Trenčíne zamietol odvolanie žalobkyne a potvrdil rozhodnutie Správy katastra Bánovce nad Bebravou. Žalobkyňi náhradu trov konania nepriznal.

Z odôvodnenia uvedeného rozsudku vyplýva, že krajský súd po preskúmaní zákonnosti napadnutého rozhodnutia a postupu žalovaného, mal preukázané, že žalovaný preskúmaným rozhodnutím zamietol odvolanie žalobkyne proti rozhodnutiu Správy katastra Bánovce nad Bebravou zo dňa 4.11.2008 č. C 15/08 v konaní o námietkach, ktoré podala M. - matka žalobkyne, proti návrhu registra obnovenej evidencie pozemkov (ROEP)

v kat. úz. B.; v odôvodnení rozhodnutia žalovaný uviedol, že pôvodné parcely č. X. sú z pôvodného pozemkovo knižného územia D., pre ktorú časť katastrálneho územia bola ako mapa určeného operátu stanovená stará komasačná mapa nevyhovujúcej kvality, a preto v katastrálnom území s týmto typom operátu sa výmery parciel určujú zo stavu vzájomnej identifikácie katastrálnej mapy a mapy určeného operátu, nepreberajú sa z pozemkových vložiek, z ktorých dôvodov v grafickom zobrazení pôvodných parciel č. X. spracovateľ ROEP-u zohľadnil ich zobrazenia v geometrickom pláne č. 18/1943 a v geometrickom pláne č. 36316709-99/02 ako aj pozemky zapísané na listoch vlastníctva, pričom spracovateľ pri zhotovení registra bral do úvahy všetky podklady, zohľadnil vzájomnú teda identifikáciu katastrálnej mapy s mapou určeného operátu ako i parcely, ktoré sú evidované na listoch vlastníctva v celosti a súčasne spracovateľ pri hranici medzi parcelami X. uprednostnil priame napojenie na kat. úz. M., aby sa nevytváral skok a výmera bola určená ako odvodený údaj z jej tvaru, rozmerov zobrazenia v zobrazovacom systéme, ktorý je daný v grafickej časti návrhu registra; neprihliadol na tvrdenie žalobkyne o nesúlade návrhu registra s uznesením Okresného súdu v Topoľčanoch zo 16.10.1972 č.k. 6C 185/72, ktorým bol schválený zmier v konaní o určenie právnej hranice a o náhrade škody, pričom uznesením Okresného súdu v Topoľčanoch z 5.3.1973 č.k. E 118/73 bol povolený výkon tohto uznesenia.

Krajský súd poukázal na to, že v konaní o obnove evidencie niektorých pozemkov a právnym vzťahom k nim podľa zákona č. 180/1995 Z.z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 180/1995 Z.z.“) sa zisťujú dostupné údaje o pozemkoch a právnych vzťahov k nim a na ich základe sa zostavuje a schvaľuje register obnovennej evidencie pozemkov (ďalej len „register“) a predmetom konania sú pozemky vymedzené plošne vlastníckymi vzťahmi alebo držbou, ktoré nie sú evidované, alebo sú evidované neúplne podľa osobitných predpisov v súbore geodetických informácií a v súbore popisných informácií, ak v tomto zákone nie je ustanovené inak (§ 1 ods. 1, 2).

Konštatoval, že predmetom tohto konania je posúdenie, či správne orgány v konaní o obnove evidencie niektorých pozemkov a právnym vzťahom k nim v kat. úz. B. postupovali v súlade so zákonom, pričom pri rozhodovaní prihliadol len na tie dôvody uvedené v žalobe podanej v lehote podľa § 250b ods. 1 O.s.p. a na ďalšie dôvody uvedené po uplynutí zákonnej lehoty v doplnujúcej žalobe nebolo možné prihliadnuť, s poukazom na to, že ide o dôvody, ktoré neboli uvedené v odvolaní proti rozhodnutiu správy katastra a žalovaný sa nimi nemohol vypořiadat a tiež neboli predmetom stanoviska komisie ROEP.

Pokiaľ žalobkyňa namietala priebeh právnej hranice medzi pozemkami a domáhala sa určenia vlastníctva k tej časti parc. č. X., ktorá je v katastri vedená ako parcela „E“, krajský súd sa stotožnil so žalovaným, že správny orgán v konaní podľa § 7 zákona č. 180/1995 Z.z. nemá právomoc rozhodovať o priebehu právnej hranice medzi pozemkami a tiež nemá právomoc určovať vlastníctvo k pozemkom, čoho sa žalobkyňa domáhala v podanej žalobe. Súčasne poukázal na to, že zmena usporiadania katastrálneho územia (pôvodne kat. úz. D.včlenené do kat. úz. M.a B.) nemôže mať za následok úbytok vo výmere pozemkov a žalobkyňa sa môže domáhať svojho vlastníckeho práva na príslušnom súde v občianskoprávnom konaní, s ktorým je spojené aj konanie o rozsahu vlastníctva, pokiaľ tvrdí, že došlo k úbytku vo výmere jej patriacich pozemkov.

Krajský súd neprihliadol na námietku žalobkyne, týkajúcej sa drobenia pôdy. Konštatoval, že ustanovenia § 23 a § 24 zákona č. 180/1995 Z.z. upravujú zákaz drobenia pôdy len v prípade, ak na základe právneho úkonu alebo rozhodnutia súdu o vypořiadaní spoluvlastníctva, alebo rozhodnutia o dedičstve, by vznikli rozdelením jestvujúcich pozemkov

pozemky s menšou výmerou, ako upravuje citovaný zákon a teda právna úprava o zákaze drobenia pôdy sa nevzťahuje na rozhodnutie správnych orgánov vo veci usporiadania katastrálnych území.

Neprihliadol ani na námietku žalobkyne, že správa katastra nekonala v súlade so zákonom ani v roku 2004, keď namietala spornosť právnej hranice medzi predmetnými pozemkami, pretože zákon č. 162/1995 Z.z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam v znení platnom do 14.4.2004 neumožňoval správnym orgánom plniacim úlohy katastra rozhodovať o vlastníctve k pozemkom v dôsledku sporného priebehu hranice medzi pozemkami.

Krajský súd dospel k záveru, že žalovaný ako aj správa katastra dostatočne zistili skutkový stav veci, vyvodili z neho správny právny záver a vo veci rozhodli v súlade so zákonom, z ktorých dôvodov žalobu ako nedôvodnú zamietol.

Rozhodnutie o náhrade trov konania krajský súd odôvodnil podľa § 250k ods. 1 O.s.p.. Žalobkyni náhradu trov konania nepri znal, pretože v konaní nemala úspech.

Proti uvedenému rozsudku krajského súdu sa odvolala žalobkyňa. Žiadala, aby odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Namietala, že napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa spočíva na neúplne zistenom skutkovom stave veci, pretože prvostupňový súd nevykonal žiaden ňou navrhovaný dôkaz, potrebný na zistenie rozhodujúcich skutočností, ako aj na nesprávnom úradnom postupe súdu, pretože jej ako účastníčke konania bola súdom prvého stupňa odňatá možnosť konať pred súdom. Uviedla, že súd prvého stupňa jej na pojednávaní neumožnil vyjadriť sa k tvrdeniam žalovaného, ktoré na pojednávaní predniesol a predložiť súdu ďalšie dôkazy na vyvrátenie týchto tvrdení.

Súčasne namietala, že rozsudok krajského súdu je prinajmenšom predčasný, bez náležitého zisťovania skutkového stavu veci, argumenty uvedené v odôvodnení sú hypotetické, rozhodnutie neprihliada na žiaden z faktov žalobkyne, ktoré sú podložené listinnými dôkazmi, ako aj že súd prvého stupňa bez náležitého odôvodnenia si osvojil skutkové a právne závery žalovaného a správneho orgánu prvého stupňa.

Vytýkala prvostupňovému súdu, že sa nevysporiadal s otázkou, prečo žalovaný ani jeho podriadený správny orgán nevydali žalobkyni príslušné listy vlastníctva, na ktoré mala ako vlastníčka právo a ktoré boli výsledkom ROEP-u, ako aj, že sa nevyporiadal meritom veci, a to, z akého dôvodu došlo k posunu právnych hraníc pozemkov, keď žalovaný nemá na takýto postup žiadne zákonné oprávnenie. Dôvodila, že žalovaný ignoroval existujúcu právnu hranicu parcely č. X. (v súčasnosti parc. č. X. kat. úz.B.) a parc. č. X. a to napriek súdnemu rozhodnutiu o schválení zmiernu a určení právnej hranice týchto pozemkov na základe geometrického merania, ktorý má podľa § 99 ods. 3 O.s.p. účinky právoplatného rozsudku. Tvrdila, že existenciu právnej hranice preukazovala najmä uznesením Okresného súdu v Topoľčanoch č. 6C 185/72 zo dňa 16.10.1972 spolu s grafickou prílohou vyhotovenou autorizovaným geodetom Ing. J., ktorá bola podkladom uvedeného uznesenia, listom MsNV v Bánovciach nad Bebravou zo dňa 27.12.1973, kópiou katastrálnej mapy zo dňa 13.6.2007 na parc. č. X. v kat. úz. B., s ktorými dôkazmi sa súd prvého stupňa náležite nevysporiadal.

Uviedla, že v dôsledku svojvôle spracovateľa ROEP-u a následne potvrdenia výsledkov obnovennej evidencie správnymi orgánmi oboch stupňov prišla v dôsledku nezákonnej zmeny právnej hranice pozemkov, ktorých je vlastníčkou, o výmeru celkom 637 m² pôdy, pričom tento úbytok pôdy jej žalovaný nikdy nevysvetlil, hodnoverným spôsobom nepreukázal

a navyše ako oprávnenej vlastníčke jej doposiaľ nevydal listy vlastníctva na pozemky, ktoré vznikli v dôsledku ROEP-u, a teda všetky tieto skutočnosti potvrdzujú dôvodnosť jej žaloby.

Súčasne uviedla, že za účelom ďalšieho podloženia pravdivosti svojich tvrdení predkladá čestné vyhlásenie M., vlastníčky susediacich nehnuteľností, ktorá potvrdzuje, že žumpa, ktorú užíva, sa nachádza na pozemku, ktorý je na právnej hranici pozemkov podľa geometrického plánu z roku 1943 a 1973 a ktorá nebola nikdy postavená na pozemku patriacom žalobkyni.

Ďalej namietala, že žalovaný sa náležite nevyjadril ani k ďalšiemu posunu právnej hranice pôvodnej parc. č. X. súčasnej parc. č. X. kat. úz. B., ako aj medzi parc. č. X. kat. úz. B. (obe pôvodne parc. č. X.).

Nesúhlasila s tvrdením žalovaného a ani s názorom súdu prvého stupňa, že konanie o jej žiadosti zo dňa 9.2.2004 o určenie priebehu hranice podanej na správe katastra nesúvisí s predmetným konaním, pretože preukazuje neochotu správnych orgánov na úseku katastra napraviť svoje viacnásobné hrubé pochybenia, ktorých sa dopustili voči nej, ako aj nepravdivosť tvrdení žalovaného, že nemal vedomosť o spornosti hraníc pôvodných parciel č. X.

Súčasne dôvodila, že žalovaný tým, že preskúmaným rozhodnutím rozhodol o pozbavení jej vlastníckeho práva, núti ju do susedských sporov, namiesto toho, aby odstránil vlastné pochybenia a súčasne ju núti prevziať ekologickú záťaž tretej osoby, ktorý postup nemožno posudzovať ako komfortný s Ústavou Slovenskej republiky.

Žalovaný správny orgán navrhoval napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa potvrdiť a odvolanie zamietnuť. Nesúhlasil s dôvodmi žalobkyne uvedenými v jej odvolaní.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa ust. § 246c ods. 1 O.s.p. v spojení s ust. § 10 ods. 2 preskúmal odvolaním napadnutý rozsudok krajského súdu a konanie mu predchádzajúce v zmysle ust. § 246c ods. 1 v spojení s §§ 212 a nasl. a dospel k záveru, že v danej veci odvolanie je dôvodné.

Predmetom odvolacieho konania v danej veci bol rozsudok krajského súdu, ktorým krajský súd zamietol žalobu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia a postupu žalovaného správneho orgánu, ktorým žalovaný zamietol odvolanie žalobkyne proti rozhodnutiu Správy katastra Bánovce nad Bebravou v konaní o námietkach, ktoré podala M. - matka žalobkyne, proti návrhu registra obnovennej evidencie pozemkov (ROEP) v kat. úz. B. z dôvodu posunutia hranice pôvodných parciel č. X., a preto odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie žalovaného správneho orgánu ako aj rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa a konanie im predchádzajúce, najmä z toho pohľadu, či sa súd prvého stupňa vysporiadal so všetkými námietkami uvedenými v žalobe a z takto vymedzeného rozsahu, či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia správneho orgánu.

Odvolací súd dáva do pozornosti, že predmetom preskúmavacieho konania v danej veci je rozhodnutie a postup žalovaného správneho orgánu, ktorým rozhodnutím žalovaný s konečnou platnosťou v rámci konania o obnove evidencie niektorých pozemkov a právnych vzťahov k nim v katastrálnom území B. nevyhovel námietke žalobkyne.

Účelom zákona č. 180/1995 Z. z. je v konaní o obnove evidencie niektorých pozemkov a právnych vzťahov k nim (ďalej len "konanie") zistiť dostupné údaje o pozemkoch a právnych vzťahoch k nim a na ich základe zostaviť a schváliť register obnovennej evidencie pozemkov (ďalej len "register"). Predmetom konania sú pozemky vymedzené plošne vlastníckymi vzťahmi alebo držbou (§ 3 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 162/1995 Z.z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam v znení neskorších predpisov - ďalej len „katastrálny zákon“), ktoré nie sú evidované alebo sú evidované neúplne podľa osobitných predpisov v súbore geodetických informácií a v súbore popisných informácií (§ 8 ods. 1 písm. a/ a b/ a § 78 ods. 1 katastrálneho zákona) (ďalej len "pozemok"), ak v tomto zákone nie je ustanovené inak. Katastrálny úrad [§ 3 ods. 2 písm. a)] vyberie na konanie určený operát (napríklad § 8 katastrálneho zákona) (§ 1 ods. 1, 2, 3 zákona).

Podľa § 3 ods. 2 písm. b/ zákona č. 180/1995 Z.z. vecne príslušným správnym orgánom na konanie v katastrálnych územiach uvedených v § 3 ods. 1 písm. c/ až e/ zákona je pozemkový úrad (§ 5 a § 32 zákona Slovenskej národnej rady č. 330/1991 Zb.).

Podľa § 4 ods. 1, 2 písm. a/, b/, c/ zákona č. 180/1995 Z.z. správny orgán zriaďuje pre každú obec komisiu na obnovu evidencie pozemkov a právnych vzťahov k nim (ďalej len "komisia") (zákon Slovenskej národnej rady č. 330/1991 Zb. v znení neskorších predpisov). **Komisia spolupracuje so štátnymi orgánmi a s účastníkmi konania pri príprave a pri organizačnom zabezpečení zostavenia registra, zabezpečuje a zhromažďuje podklady potrebné na zostavenie registra a na rozhodnutie správneho orgánu podľa § 11 a 12, plní ďalšie úlohy podľa tohto zákona.**

Podľa § 5 ods. 1 zákona č. 180/1995 Z.z. na konanie podľa tohto zákona sa vzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní (zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov – ďalej len „správny poriadok“), ak nie je v tomto zákone ustanovené inak, alebo ak konanie neupravujú osobitné predpisy (katastrálny zákon).

Podľa § 6 ods. 1, 2 zákona č. 180/1995 Z.z. podklady potrebné na zostavenie registra sa zisťujú z údajov poskytnutých nájomcami pozemkov, pozemkovými spoločenstvami alebo inými oprávnenými osobami, z katastrálneho operátu, štátnych archívov, z listín predložených účastníkmi konania, z výpovedí svedkov a z iných dôkazov získaných najmä pri prešetrovaní v obci. Správny orgán zabezpečí zostavenie návrhu registra na základe údajov zistených podľa odseku 1 a ďalších podkladov. Priebeh hraníc pozemkov v prírode sa spravidla nezisťuje.

Podľa § 7 ods. 1 až 7 zákona č. 180/1995 Z.z. správny orgán uverejní návrh registra počas 30 dní na verejné nahliadnutie na obvyklom mieste v obci (jej časti) spolu s poučením o možnosti podať námietky. Komisia súčasne doručí do vlastných rúk každému účastníkovi, ktorého miesto trvalého pobytu alebo sídlo je známe, výpis z návrhu registra týkajúci sa pozemkov, ktoré sú podľa zistených údajov v jeho vlastníctve alebo v správe 13) spolu s poučením o možnosti podať námietky. Komisia spolu s výpisom z návrhu registra doručí účastníkovi výzvu na zaplatenie príspevku na finančné zabezpečenie konania podľa § 10 ods. 2 a 4. Neznámych vlastníkov a vlastníkov, ktorých miesto trvalého pobytu alebo sídlo nie je

známe, zastupuje fond alebo správca, ak ide o lesné pozemky; komisia doručí fondu alebo správcovi výpis z návrhu registra.

Námietky spolu s ich odôvodnením možno podať komisii do 30 dní odo dňa

a) doručenia výpisu z návrhu registra, ak ide o účastníkov konania, ktorým sa výpis doručuje,
b) uverejnenia návrhu registra, ak ide o neznámych vlastníkov alebo účastníkov konania, ktorým výpis z návrhu registra nebolo možné doručiť alebo ich pobyt, alebo sídlo nie sú známe.

Námietky posúdi komisia, ktorá si na tento účel vyžiada vyjadrenie toho, koho práva boli námietkou dotknuté a svedecké výpovede osôb oboznámených s miestnymi pomermi, a so svojím stanoviskom ich spolu predloží správnenému orgánu na rozhodnutie. Rozhodnutie o námietkach a o schválení registra je preskúmateľné súdom.

Na námietky podané po uplynutí lehoty uvedenej v odseku 2 a na námietky, ktoré neobsahujú odôvodnenie, komisia neprihliadne. Komisia o tejto skutočnosti písomne informuje toho, kto námietku podal.

Schválený register je verejná listina, na základe ktorej katastrálny úrad zapíše údaje registra do katastra nehnuteľností (§ 34 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 162/1995 Z.z. v platnom znení). Na základe oznámenia správa katastra najviac 90 dní pred schválením registra nevykonáva zápisy vlastníckych a iných práv do katastra nehnuteľností k pozemkom, ktoré sú predmetom konania. Uvedené sa nevzťahuje na zápis záložného práva a vecného bremena k týmto pozemkom. Správa katastra po uplynutí tejto lehoty zapíše zmluvy, verejné listiny alebo iné listiny do katastra nehnuteľností až po identifikácii podľa zapísaného registra. Identifikáciu vykoná správa katastra z úradnej povinnosti. Identifikácia sa stáva súčasťou zmluvy, verejnej listiny alebo inej listiny a spolu s oznámením o vykonaní zápisu sa zašle účastníkom konania o zápise práv k nehnuteľnostiam (§ 22 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 162/1995 Z.z.) a tým osobám, ktorých právo k pozemkom bolo zápisom dotknuté.

Ak schválený register obsahuje údaje o pozemkoch a právnych vzťahoch k nim, ktoré sú v rozpore s údajmi podľa § 6 ods. 1, správny orgán po prerokovaní v komisii rozhodne o zmene údajov schváleného registra. Po právoplatnosti rozhodnutia správneho orgánu sa nové údaje zapíšu do katastra nehnuteľností. O zmene možno rozhodnúť do troch rokov od zápisu údajov registra do katastra nehnuteľností.

Konanie o zmene údajov registra podľa odseku 6 nemožno začať, ak došlo k prevodu alebo prechodu vlastníctva pozemku na inú osobu. Tým nie je dotknuté právo na začatie konania podľa osobitného predpisu (§ 80 písm. c/ Občianskeho súdneho poriadku).

Podľa názoru odvolacieho súdu žalovaný správny orgán v preskúmvanej veci nepostupoval v intenciách citovaných právnych noriem, vo veci nezistil správne skutkový stav a zo skutkových okolností nevyvodil správny právny záver a preto jeho rozhodnutie je skutkovo a právne nesprávne. Z uvedených dôvodov súd prvého stupňa nepostupoval v súlade so zákonom, pokiaľ žalobu podľa § 250j ods. 1 O.s.p. zamietol.

Z citovaných právnych noriem vyplýva, že konanie o obnove evidencie nehnuteľností je technicky a právne zložitý proces, ktorý pozostáva z dvoch samostatných konaní, ktoré sú technicky a právne podmienené, a to z konania o zostavenie návrhu registra a z konania o schválenie registra. Komisia v konaní o zostavenie návrhu registra o obnove evidencie nehnuteľností vypracuje návrh registra na základe údajov zistených podľa § 6 ods. 1 zákona č. 180/1995 Z.z., teda z údajov poskytnutých nájomcami pozemkov,

pozemkovými spoločenstvami alebo inými oprávnenými osobami, z katastrálneho operátu, štátnych archívov, z listín predložených účastníkmi konania, z výpovedí svedkov a z iných dôkazov získaných najmä pri prešetrovaní v obci a ďalších podkladov, pričom **priebeh hraníc pozemkov v prírode sa spravidla nezisťuje. Proti tomuto návrhu je prípustné podať v zákonnej lehote námietky. Námietky posúdi komisia, ktorá si na tento účel vyžiada vyjadrenie toho, koho práva boli námietkou dotknuté a svedecké výpovede osôb oboznámených s miestnymi pomermi, a so svojím stanoviskom ich spolu predloží správneho orgánu na rozhodnutie. Rozhodnutie o námietkach a o schválení registra je preskúmateľné súdom.** Ak schválený register obsahuje údaje o pozemkoch a právnych vzťahoch k nim, ktoré sú v rozpore s údajmi podľa § 6 ods. 1, správny orgán po prerokovaní v komisii rozhodne o zmene údajov schváleného registra. Po právoplatnosti rozhodnutia správneho orgánu sa nové údaje zapíšu do katastra nehnuteľností. O zmene možno rozhodnúť do troch rokov od zápisu údajov registra do katastra nehnuteľností. Konanie o zmene údajov registra podľa odseku 6 nemožno začať, ak došlo k prevodu alebo prechodu vlastníctva pozemku na inú osobu. Tým nie je dotknuté právo na začatie konania podľa osobitného predpisu (§ 80 písm. c/ Občianskeho súdneho poriadku).

V citovanej právnej norme ustanovenej v § 7 v spojení s § 3 ods. 2 písm. a/ uvedeného zákona zákonodarca zveruje do právomoci katastrálneho úradu rozhodovať o námietkach voči návrhu registra, pričom v tejto právnej norme ustanovuje podmienky a postup správneho orgánu v konaní o námietke oprávnenej osoby, z čoho vyplýva, že povinnosťou správneho orgánu je posudzovať splnenie zákonných podmienok pre rozhodnutie a za tým účelom vykonať dokazovanie a zistiť skutočný stav veci v súlade s ustanoveniami správneho poriadku.

Z predloženého spisového materiálu krajského súdu, súčasť ktorého tvoril administratívny spis vyplýva, že medzi účastníkmi ostalo sporné posúdenie hranice medzi pôvodnými pozemkami parc. č. X., z ktorých dôvodov odvolací súd zameral svoju pozornosť najmä na skutočnosť, či správne orgány oboch stupňov si zadovážili dostatok skutkových podkladov pre posúdenie dôvodnosti alebo nedôvodnosti vznesenej námietky.

Odvolací súd v danej veci zistil, že proti návrhu registra včas podala námietky matka žalobkyne – M., v ktorých namietala zmenu právnej hranice na pozemku parc. č. X. a tým k zníženiu výmery a zaevidovanie spoluvlastníckeho podielu na parc. č. X.

Správa katastra v Bánovciach nad Bebravou rozhodnutím zo dňa 4.11.2008 č. C 15/2008 jej námietkam týkajúcim sa zmeny právnej hranice pozemkov parc. č. X. a X. nevyhovela a námietke týkajúcej sa nezaevidovania spoluvlastníckeho podielu na parc. č. X. vyhovela. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že správa katastra považovala za správny postup spracovateľa návrhu registra, keď výmeru sporných pozemkov určil z grafickej časti návrhu registra a grafické zobrazenie pôvodných parciel č. X. vykonal so zohľadnením ich zobrazenia v geometrickom pláne č. 18/1943, ktorým bola pôvodná parcela X. rozdelená na parcely č. X. a následne zohľadnil geometrický plán č. 36316709-99/02, ktorým bola oddelená časť pôvodnej parc. č. X., ako aj zobrazenie časti týchto parciel v kat. úz. M. Správa katastra konštatovala, že v návrhu registra boli v jeho grafickej časti prevzaté hranice parciel, ktoré sú v katastri nehnuteľností evidované na listoch vlastníctva v celosti tak, ako sú zobrazené na katastrálnej mape a spracovateľ tieto hranice správne prevzal z katastrálnej mapy a nemenil ich. Poukázala na to, že v prípade, že namietajúca tieto

hranice neuznáva ako vlastnícke, je potrebné obrátiť sa na súd, ktorý má jediný kompetenciu riešiť sporné hranice.

Proti tomuto rozhodnutiu sa v zákonnej lehote odvolala žalobkyňa, ako právna nástupkyňa M. Žiadala komisionálne preskúmanie napadnutého rozhodnutia vo veci námietky registra. Tvrdila, že údaje uvedené v odôvodnení napadnutého rozhodnutia sú v rozpore so skutočnosťou, pretože spracovateľ pozmenil právnu hranicu a výmery pozemkov parc. č. X., ktoré sú uvedené v GP č. 18/1943 a uznesením okresného súdu na základe znaleckého posudku E 118/73 súdneho znalca. Poukázala na to, že znaleckým posudkom je vyznačená aj časť pozemku p.č. X., ktorú spracovateľ pozmenil v dĺžke 22,5m a šírke 4m, pozmenil právnu hranicu X. pričlenením časti pozemku p.č. X., ktorá sa nachádza za plotom pozemku p.č. X. a nie je vo vlastníctve majiteľa pozemku p.č. X. a zmena právnej hranice bola vykonaná tiež na pozemku p.č. X. v dĺžke 68m od hranice rozdelenia uvedených parciel do kat. územia B.a kat. územia M., ako aj, že rozdelenie pozemku p.č. X. do kat. územia B.a kat. územia M.bolo aj vykonané bez technického podkladu GP v dôsledku čoho vznikli nezrovnalosti vo výmere a právnej hranice uvedených parciel. K odvolaniu ako prílohy pripojila geometrický plán č. 36316709-99/02 z 11.10.2002, kópiu z katastrálnej mapy, znalecký posudok Ing. J. z 10.9.1973. V odvolacom konaní predložila uznesenia Okresného súdu v Topoľčanoch č.k. 6C 185/72 z 16.10.1972 a č.k. E 118/73 z 5.3.1973.

Žalovaný správny orgán preskúmaným rozhodnutím potvrdil rozhodnutie Správy katastra v Bánovciach nad Bebravou a odvolanie žalobkyne zamietol. Konštatoval, že spracovateľ pri zhotovení registra bral do úvahy všetky podklady, zohľadnil vzájomnú identifikáciu katastrálnej mapy s mapou určeného operátu ako i parcely, ktoré sú evidované v katastri nehnuteľností na liste vlastníctva v celosti a že pri hranici medzi parc. č. X. spracovateľ uprednostil priame napojenie na k.ú. M., aby sa nevytváral skok, pričom výmera bola určená ako odvodený údaj z jej tvaru, rozmerov a zobrazenia v zobrazovacom systéme, ktorý je daný v grafickej časti návrhu registra. K predloženým uzneseniam súdu sa vyjadril tak, že tieto sa týkali stavby plotu a nie spornej hranice, teda obe strany uznali právnu hranicu tak, ako ju určil súdny znalec a takto je vedená v katastri. Taktiež poukázal na to, že pokiaľ namietajúca neuznáva vlastnícke hranice tak, ako sú zobrazené na katastrálnej mape, je potrebné sa obrátiť na súd.

Pokiaľ žalobkyňa v žalobe ako aj v odvolaní namietala nedostatočné zistenie skutkového stavu týkajúceho sa zmeny hranice pozemkov parc. č. X. odvolací súd dospel k záveru, že správne orgány oboch stupňov nevenovali dostatočnú pozornosť námietke vznesenej ešte právnou predchodkyňou žalobkyne M. Nie je možné súhlasiť s tvrdením žalovaného, že uznesenia súdu sa týkali stavby plotu a nie spornej hranice. Je treba samostatne posudzovať uznesenie Okresného súdu v Topoľčanoch č.k. 6C 185/72 zo 16.10.1972 a uznesenie Okresného súdu v Topoľčanoch č.k. E 118/73 z 5.3.1973. Uznesením Okresného súdu v Topoľčanoch č.k. 6C 185/72 zo 16.10.1972 bol schválený zmier o uznaní právnej hranice medzi pozemkami žalobcov (M. a M.) parc. č. X. a žalovaných (A. a I.) parc. č. X. tak, že táto bola vedená medzi písmenami A-B ako bola táto hranica zakreslená a v prírode vyznačená podľa geometrického plánu znalca Ing. J. zo dňa 4.10.1972, ktorý tvoril neoddeliteľnú súčasť tohto uznesenia. Uznesenie súdu o schválení zmiaru má účinky rozsudku (§ 99 ods. 3 O.s.p.) a je záväzný pre účastníkov a pre všetky orgány (§ 159 ods. 2 O.s.p.). Je zrejmé, že uvedené rozhodnutie súdu ako aj geometrický plán znalca Ing. J. zo dňa 4.10.1972, ktorý tvoril jeho neoddeliteľnú súčasť, spracovateľovi návrhu registra nebol známy. Pokiaľ uvedený dôkaz bol predložený v priebehu konania o námietkach

bolo povinnosťou správnych orgánov ho predložiť komisii, v ktorej právomoci bolo sa s nim oboznámiť a súčasne vykonať aj ďalšie dôkazy a to predovšetkým zaobstarať si stanovisko vlastníkov dotknutého susediaceho pozemku. Z administratívneho spisu uvedený postup správnych orgánov nevyplýva.

Účelom zákona č. 180/1995 Z.z. je v konaní o obnove evidencie niektorých pozemkov a právnych vzťahov k nim (ďalej len "konanie") zistiť dostupné údaje o pozemkoch a právnych vzťahoch k nim a na ich základe zostaviť a schváliť register obnovenej evidencie pozemkov (ďalej len "register"). Predmetom konania sú pozemky vymedzené plošne vlastníckymi vzťahmi alebo držbou.

Správne orgány oboch stupňov postupovali v rozpore s účelom uvedeného zákona. Pokiaľ účastníčka konania vzniesla námietky zmeny hranice a tým zmenu výmery pozemku tvoriaceho jej vlastníctvo, bolo povinnosťou správneho orgánu prostredníctvom zriadenej komisie vypočítať ju na namietajúce skutočnosti ako aj ďalších dotknutých susedov a aj z úradnej povinnosti si zaobstarať podklady na vec sa vzťahujúce. Zo vznesenej námietky vyplýva, že namietajúca účastníčka namieta zmenu hranice dvoch pozemkov (X.) a v dôsledku toho zmenu ich výmer. Z preskúmaného rozhodnutia žalovaného a z rozhodnutia správneho orgánu prvého stupňa vyplýva, že posudzovali len hranicu medzi pozemkami parc. č. X. Správne orgány oboch stupňov teda námietke pôvodnej vlastníčky M. nevenovali dostatočnú pozornosť, keď sa nezaoberali priebehom (zmenou) hranice každého pozemku samostatne. Pokiaľ namietajúca namietala, že v dôsledku zmeny hranice sa zmenila aj výmera pozemku tvoriaceho jej vlastníctvo a v tomto štádiu konania jej právna nástupkyňa tvrdí, že došlo k úbytku výmery pozemku v jej vlastníctve vo výmere 637 m², bolo potrebné posudzovať jej námietku za návrh aj podľa § 11 ods. 1 zákona č. 180/1995 Z.z. a za tým účelom vykonať dokazovanie a tým predchádzať k susedským sporom, pretože nebolo vôľou zákonodarcu obnovou evidencie niektorých pozemkov a právnych vzťahov k nim vytvárať v budúcnosti podmienky pre riešenie sporov o hranice vlastníkov susediacich pozemkov v občianskoprávnom konaní súdom.

Odvolačný súd neprihliadol na námietku žalobkyne týkajúcu sa posudzovania konania správy katastra o jej žiadosti na určenie hranice podanej v roku 2004, pretože predmetom preskúmaného rozhodnutia a postupu mu predchádzajúceho je konanie o námietkach proti registru obnovenej evidencie a nie konanie o jej žiadosti o určenie hranice podanej v roku 2004, ktoré bolo samostatným konaním, pričom rozhodnutie správneho orgánu o tejto žiadosti mohlo byť preskúmané súdom avšak v samostatnom preskúmanujúcom konaní súdu nezávislom na predmetnom konaní.

Odvolačný súd taktiež neprihliadol na námietku žalobkyne týkajúcu sa nedoručenia jej listov vlastníctva správou katastra k tým pozemkom, ktoré vznikli v dôsledku ROEP-u. Žalobkyňa túto námietku vzniesla po uplynutí zákonnej lehoty v zmysle § 250b ods. 1 v spojení s § 250h ods. 1. Súčasne uvedená námietka nebola predmetom konania o námietke proti návrhu registra a pre posúdenie námietok podľa § 7 zákona č. 180/1995 Z.z. je právne irelevantná.

Vzhľadom na uvedené, pokiaľ Krajský súd v Trenčíne žalobu zamietol, podľa názoru odvolacieho súdu rozhodol vo veci v rozpore so zákonom, a preto odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu podľa § 250ja ods. 3 O.s.p. zmenil.

Odvolací súd žalobkyni priznal náhradu trov konania v zmysle § 246c ods. 1 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 2 a v spojení s § 250k ods. 1, pretože v tomto konaní bola úspešná. Priznal jej náhradu trov konania, ktoré jej vznikli zaplatením súdneho poplatku za žalobu a odvolanie (2x 66 €), náhradu trov konania, ktoré jej vznikli právnym zastúpením advokátom jej nepriznal, pretože jej právny zástupca náhradu týchto trov v odvolaní neuplatnil a nevyčíslil v zmysle § 246c ods. 1 O.s.p. v spojení s § 151 ods. 1, 2.

P o u ě n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave, dňa 14. júla 2010

JUDr. Zdenka Reisenauerová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Peter Szimeth